

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Sedebat sic. Erat sicut Amnon amore languidus, de quo triumphat amor efficacissimus vt illum in te accendat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

putei marginem labore confectus exanimis prostermitur, & quando crucem sibi baiulabit, qua totum dependet onus, sapius cum illam in terram corruet, & cum adeo sit immensum, vitam illi admet sibi charissimam.

§. 12. Sedebat sic. Erat sicut Amnon amore languidus, de quo triumphat amor efficacissimus ut illum in te accendat.

83 24 **A** Tramen longè profundius nobis insinuat Evangelista mysterium, Christum scilicet nobis offert amore languidum, charitatis flammis ardentissimum. Hoc indicat dum illam temporis addit circumstantiam: *Hora erat quasi sexta id est Sol ad meridiem ascenderat.*

Li. 2. uxor. 8. 2. Hæc est D. Gregorij regula, fuitque primitus D. Augustini: quotiescunque S. Scriptura aliquam narrans historiam, circumstantiam exprimit, qualitatemque temporis, hanc vult sic intelligi, quod ea ipsa inueniatur in corde eius de quo fit sermo. De maximo narrat Abraham Patriarcha, quod in ipso seruore diei, quando Sol feruentius adurebat terram, eamque velut in sartagine frigebat, ad ostium prosiliit tabernaculi

I. **Circumstantia** directè Solis oppositus reuerberationi, peregrinos expectans, ut illos in domum reciperet, eo quod venturi essent fatigati & labore pallecentes: *In ostio tabernaculi sui, in ipso seruore diei.* Quo Spiritus S. indicat tale fuisse & pectus Abraham: fornacem scilicet amoris & charitatis feruentissimam: & simul obijciendæ respondet

II. **Meridies** questionem: *Pateat mihi Dominus qui fieri potest ut vir in æstate calidissima, & ipso seruore diei, solis se opponat & exponat reuerberationi, ut exurendus necessario esse videatur? Ne factum mireris: illa quippe, qualitas temporis quoad corpus, nimirum calor intensissimus, qualitate*

Gen. 18. 3. **III.** **Meridies** **charitatis** **signat** **feruentiæ.** *indicat animæ, & charitatem scilicet erga pauperes & peregrinos ardentissimam, & ignis ille charitatis in anima, hoc in eo operabatur, ut in corpore solis æstum non sentiret ardentissimum*

Notanter autem (inquit D. Augustin) vsus est Evangelista illo stylo, scribens de Iuda dnm de cenaculo profugeret: *Et cum inuixisset buccellam, dedit Iudæ Epæ. Et cum accepisset buccellam, exiit conuictus: cui sic addit: Erat autem nox.*

III. **Nox** **significat** **mentis** **gubernas.** Quo significat illam circumstantiam noctis verius fuisse in perditissimi Iudæ Apostoli pectore cuius cor Egyptiacis & palpabilibus tenebris implicabatur, cum esset ipse omni diuinæ

Ioan. 13. 30. gratiæ luce priuatus: vide & in maximam & peruersissimam incidit malitiam, qua vir omni palpa cecior non potest patrare grauiorem. Progreditur, & de Dno Petro scribit Christum negante, cuius & temporis annotat circumstantiam: *Frigus erat & calefaciebat se.* Ut iugus illud intelligas, & in Petri pectore confidetes: iam enim in eius corde defuerat charitatis, quo prius ebulliens tam præclara & repetita & iurata Christo promissa condixerat. Eodem modo nunc addit Evangelista temporis circumstantiam ipsum scilicet meridiem id est solis ardorem intensissimum: qui æstate maxime exarsit, & præcipue circa meridiem: *Hora quasi sexta.* Quando tellus exurit, animalia præ nimio æstu anhelant, ad sua se recolligunt, antra, passeret ad æternas maceræ, quo non uentis hanc quoque in Christi pectore notandam circumstantiam, in quo amoris æstus erga homines erat intensissimus, quo cor eius exuretur: Christi pectus ardentissimo flagrabat amoris incendio, ipse factus amarus, quo mundus non vidit feruentiorem, hoc igitur æstro percutus proficitur, discurret, festinatque diligentius.

Diuinam scimus esse visionem, qua illustratus Ezechiel, metallum illud vidit formosissimum, in quo aurum argento mixtum electrum componebat pretiosissimum, quod flammis considerat igneis circumdatum. Et quid ageret? *Et visio discurrens.* nullam habebat requiem. *Hæc electrum sanctum & non requiescit?* satis liquet, quod ignem non autendas, quo feruens exarsit. Ecce Christum emittens electrum, in quo diuinitatis aurum argento permiscetur humanitatis in vno supposito. Quam festinè suæ discurret tempore passionis? quam in quiete de vno ad alterum transuolat Tribunal, de hoc iudice ad illum, & ante hæc, quam præcepit granditur de Iudæa in Galilæam, de Galilæa in Iudæam, & inde versus Samaritam: quis te Domine, dicit adeo inquietum? quis te ad discursus agit, requies Angelorum? *Aut oris ignis, quo pectus eius circumcingitur?* hic illum in pelle feruentius, a: ut tandem præ nimio labore festina angustietur, anhelus suspiret, & viribus deficiens ad oram putei se prosterнат delassatus *Sedebat sic supra fontem.*

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

gratiæ luce priuatus: vide & in maximam & peruersissimam incidit malitiam, qua vir omni palpa cecior non potest patrare grauiorem. Progreditur, & de Dno Petro scribit Christum negante, cuius & temporis annotat circumstantiam: *Frigus erat & calefaciebat se.* Ut iugus illud intelligas, & in Petri pectore confidetes: iam enim in eius corde defuerat charitatis, quo prius ebulliens tam præclara & repetita & iurata Christo promissa condixerat. Eodem modo nunc addit Evangelista temporis circumstantiam ipsum scilicet meridiem id est solis ardorem intensissimum: qui æstate maxime exarsit, & præcipue circa meridiem: *Hora quasi sexta.* Quando tellus exurit, animalia præ nimio æstu anhelant, ad sua se recolligunt, antra, passeret ad æternas maceræ, quo non uentis hanc quoque in Christi pectore notandam circumstantiam, in quo amoris æstus erga homines erat intensissimus, quo cor eius exuretur: Christi pectus ardentissimo flagrabat amoris incendio, ipse factus amarus, quo mundus non vidit feruentiorem, hoc igitur æstro percutus proficitur, discurret, festinatque diligentius.

Diuinam scimus esse visionem, qua illustratus Ezechiel, metallum illud vidit formosissimum, in quo aurum argento mixtum electrum componebat pretiosissimum, quod flammis considerat igneis circumdatum. Et quid ageret? *Et visio discurrens.* nullam habebat requiem. *Hæc electrum sanctum & non requiescit?* satis liquet, quod ignem non autendas, quo feruens exarsit. Ecce Christum emittens electrum, in quo diuinitatis aurum argento permiscetur humanitatis in vno supposito. Quam festinè suæ discurret tempore passionis? quam in quiete de vno ad alterum transuolat Tribunal, de hoc iudice ad illum, & ante hæc, quam præcepit granditur de Iudæa in Galilæam, de Galilæa in Iudæam, & inde versus Samaritam: quis te Domine, dicit adeo inquietum? quis te ad discursus agit, requies Angelorum? *Aut oris ignis, quo pectus eius circumcingitur?* hic illum in pelle feruentius, a: ut tandem præ nimio labore festina angustietur, anhelus suspiret, & viribus deficiens ad oram putei se prosterнат delassatus *Sedebat sic supra fontem.*

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Ut coniecturam capio: talem nobis desiderat Evangelista, qualè nobis representat Hæreticus. *Factus est in corde meo, quasi ignis exarsitum: clausus est in ostio meo, & defeci ferro non sustinui.* Videra

Viscera perdit, exurit intima & continuo mo-
 comouet castro ignis inquietus: hoc significat
 igni exasians. *Estuans* virum significat in ar-
 dentissimo seculo anhelantem, exanimem continuo
 respirantem, ne cor calore nimio praetocetur qui
 de cubiculo in cubiculum, de loco in locum
 querit sibi: et fugerit nec in villo leuamen re-
 petit. Idcirco D. Ioannes ut ignem significet,
 quo condemnati exuruntur, quantaque sui mi-
 seri torqueantur, eodem vitur verbo: *Estuans*
est magno: licet etenim fames cruciet, ac
 cordis aestus situm causat rabidam inde diues-
 epulo sitim, qua torquetur explicaturus, aqua
 efflagiat, qua refocilletur. *Quia exurit in hac*
flamma? En tibi Redemptorem, quanto exasit
 ardore, anhelat, respirat, sitit, fatigatus, corrui-
 quasi viribus exanimis.

Describitur no. is Amnon regis Dauid filius
 princeps vultus elegantia peccator, aurea pi-
 nau confereendus, virtus prepollens sed en-
 tus, exanimis, exhaustus. Illum aduenit parvus
 cognatus tuus Ionadab a primo illo corporis
 statu degenerem, quo ut princeps inclytus olim
 viguerat omnibus gratissimus; & obitus illi ra-
 tius sic percontatur quid ubi deest princeps
 inelyte, cur te video sic capite decliu melancho-
 licum? Quid amatum tuum deiecit quondam
 excitatissimum? Quid ad singulas deficiet horas
 emoreris? Per salutem animae tuae, alto quid pe-
 diore laeti? *Quare sic astenuam macie fili Regis*
per singulos dies? Cur non indicat visis. Hic mihi
 charissime & amicorum integritate, ne miris
 (inquit) *Thamar sororem fratris mei desolat am.*
 Vulneravit cor meum soror mea Thamar, pectus
 meum amoris lunaculo lancinavit adeo fortiter,
 ut altu quam maximo cruciat in hac flamma;
 hoc igne continuo, hic erodit viscera, hoc defi-
 cients collabasco: *Amo.*

Hoc nobis saluator respondet Princeps aeter-
 ni Patris illustrissimus, quem videmus viribus
 languentem ad putei marginem collabentem.
 Quid te molestat, Princeps serenissime aternita-
 tis primo genite, ut quid te dolemus & miramur
 exanimem, fame sitique enectum, exspirantem?
Quare sic astenuam macie fili Regis. Hoc nobis
 responder: *Amo:* Vulneravit cor meum sponsa
 mihi dilectissima, ad quam inueniendam huc
 festinus acuri, & de nocte consurgens ad solis
 ortum iter arripui: & hoc nobis, responso satis-
 facit quando tot in occasionibus illum nota-
 mus languentem, elumbum, corruentem: *Amo,* Ip-
 sum si interrogaueris: quis te princeps inelyte de
 cololum deiecit vertice? Quis te velut soxem

celestem intra castissimi ventris reclusit vellus
 purissimum, carne languida & passibili circum-
 amictum? *Amo.* Quis te Deum & Dominum
 maiestatis ad praesepis humiliauit angustias, in-
 ter animalia sequeuit paleis serenoque puerulum
 inclinavit? *Amo.* Quis te per munda agitavit
 afflictum lachrymantem, carne debilem, per-
 petuis ieiunijs vigiliisque maceratum? *Amo.*
 Quis Angelorum gaudium te mortis angustijs
 in hono detinet colluctantem, in terram prostra-
 tum, sanguineo sidore, madescens? *Amo.*
 Quis, Paterna splendor gloriae, te in horto car-
 ptum ad domum traxit Annae, & de hac ad
 Caypham, pleno hinc in concilio, tot oppressum
 contumelijs & perfidorum calculo sacerdotum,
 ut reum proclamatum? *Amo.* Quis candor lucis
 aeternae, te nudum alligat columbae, in qua
 quinque millia verberum excipis, nec aperiens
 os tuum, hoc tantum modo, agens, ut teneras lac-
 cerasque carnes tuas, recolligas? *Amo.* Quis sempiterni
 Patris requies, te detinet clausi in cruce
 confixum, doletem, brachii iustar arcus ex-
 tentum ad amplexum, cui corpus sit fons lan-
 guine iugiter manans, pectus apertum, quo
 cordis intima reuelentur: *Amo:* Quis caeli for-
 titudo, te detinet hodie fatigatum, collapsum
 ad puteum praenimio labore respirantem, ne
 dixerim exspirantem. *Fatigatus ex itinere sede-
 bai sic supra fontem? Amo.*

O amorem fortissimum (exclamat D. Bern.) **36**
 omnes licet tuas depradicet vires robustas mo-
 do apparent terribiliter: vid. o namque quod il-
 lum tibi praesternas, qui viribus pollet infirmis,
 ipsum omnipotentem ipsum Deum: hunc detri-
 nes lassum, debilem anhelantem, & velut ad oram
 putei labore fractum intolerabilis: *O amoris vult!*
Itane summus omnium, minus saluus est omnium?
Quare hoc fecit Amor, affectu perit, Quid vult?
triumphat de Deo. Eia agite mundi sapientes, qui
 perperis varijs amantium eventibus, qui in illis
 a-ciderunt: ex illis amoris vires colligitis, li-
 tros de eius illustrioribus conferbitis trium-
 phis illos dimitite, qui vobis videntur esse cele-
 berimi, in quibus ipsum videtis triumphu age-
 re de Monarchis Principibus, Regibus, sapientibus,
 diuitibus, pauperibus &c. & ipsos omnes
 suis gloriae viribus subditos potentissimis, &
 illum caelestem admirantur triumphum, cuius
 comparatione ceteri omnes videntur, quo de
 Deo triumphat: *Triumphat de Deo amor.*

Quando Saluatorem nostrum contemptis
 subditum, praestitatum, fatigatum, captum, cru-
 cifixum, mortuum; ne credideris ipsos hoc fer-
 cisse,
 E c c c 3

VI.
 VII.
 VIII.
 IX.
 X.

cille crudelissimos inimicos: qui illi crucifixe-
runt, non eorum hoc assidue viribus, quibus
de illo triumpharunt, quibus illum apprehen-
derunt ligauerunt, crucifixerunt virgines cecide-
runt, occiderunt: hæc enim omnia operatus
est amor: *Propter nimiam charitatem suam quæ
dilexit nos &c. prope miraculum est ex mente D.*

D. BERN.

Ter. cident inhatentis meditationi: cum sit amor
res quæ minus potest cogi, & maxime repug-
nans violentiæ, talem nihilominus Dei peccati
violentiam faciat, vt de illo triumphet referat-
que victoriam illustrissimam: *Quid tam violentum?
Quid tamen non tam violentum? Amor est.
Que est ista vis quæ tam violenta ad victoriam,
tam victa ad violentiam? O stupidas oppositio-
nes, quæ fulissimos requirunt discursus: quibus
modo non licet immorari. Porro perpende qua-
liter amor de Deo triumphet, cum illum labore
exhaustum, & languidum ad putei detineat
marginem, ita præ itineris molestia fatigatum,
vt ex aquarum refrigerio sibi quarat remediũ:
Ad puteum vires resumit: ait Tertullia, O qualis
consideratio, vtinam illam mente reuolueres at-
tentiori, vt in te viuacissimas accenderes amoris
flamas, quæ fornacis Babylonicæ flamas igne
diuino superarent?*

XI.

D. Pau. a
mor ex
Christi
nascitur
amore.
Galat. c.
2. 201

Talem considera D. Pauli qui coelestem illum
animæ suæ sponsum pendens, amoris igne
in cruce sic vt nihil simile succentum, amoris-
que vi seu manibus occisum, velut extra se rap-
tumpit: *Dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.*
O dictum omnino sententiosum, crucifixi i
pedibus insensendum. Quærebatur tibi distichum,
quod crucifixi pedibus inscriberes, quo tua ex-
citatur diligentia? Ecce tibi quo nullum aptius:
Dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Hoc illi
erat carbo adeo ignitus, vt illas tam ardentes in
eius peccatore flamas excitaret, quibus omnes
ad singulare certamen euocaret creaturas: ete-
nim nullam eartum, imo nec omnes combinatas
cõlebat igni illi extinguendo potentiores: *Quis
nos separabit à charitate Christi? Tribulatio, an an-
gustia, an fames, an nuditas, an periculum, an gla-
dius? Certus sum enim: quia neque mori, neque vi-
ta, neque Angeli &c. neque instantia &c. poterit
nos separare &c.* Non audiam impete fortitudi-
nem, omnes labores, poenas, arumnas, calamita-
tates, facturas, infernum, imo & ipsos Angelos,
ad certamen prouocat &c. *Certus sum.* (O
quis animus!) quod nihil me poterit separare
ab amore, quo flagro vt qui maxime, illi ser-
uati. *Quis has tibi sanctissime Apostolo vires*

Rom. c. 8.
35.

instillauit? Vnde tam ardentes, tam violentæ
amoris flammæ? Ex illo quem in Christo con-
sideraui. In his omnibus superamus propter eum, Rom. 8.
qui dilexit nos. Non ait propter eum, quem a-
mamus, sed: *Propter eum, qui dilexit nos.* Siquidem
ex illo igne feruentissimo, ille noster astuat, nec
ita quidquam amorem incendit, quam amoris
cut ignis ab igne succenditur, vnde & celebre
philosophorum fuit axioma: *Si vis amari, ama.*
Contemplantur Christum amore tui sententiũ-
m, confectum, fatigatum: *Fatigatus sedebat sic
supra fontem.*

§. 13. Sedebat sic. Proprius hic est scitu
amantium: etenim amor inclinat mai-
statem, vt patet in Beate & Hiero-
la.

EX prædictis stupendæ elicio verborum Eccl. 17. ad
gelistæ D. Ioa. explicationem, quibus nobis
Saluatorẽ describit fatigatum, & ad putei marginem
marginem præ labore nimio reclinatũ: *Sedebat sic
supra fontem.* Licet enim SS. Patres hæc mi-
randis explicent conceptibus, quidam dicunt:
*Sedebat sic supra fontem, fatigatus: alij Sic cogita-
bundus: alij Sic inclinatũ: alij Sic humilis: dicit
ego cuncta comprehendens, quod nobis Euan-
gelista Christum delineet, quasi sponsum ama-
sum, verum Oscã, puellæ captum amore vehe-
mentiori. Quam anhelè sponsum nobilissimum
expectat dilectam suam intuiturus, quam credit
ad fenestram proditurũ: cui fas erit colloqui: se-
ipsum ad angulum statuit plateæ, capiti manu-
brij inmixtus, rotas Argos, ad fenestram continuo
spectans, vnde sol ille credetur oriundus, mille
torquetur dolotibus: omnia momenta, quibus
egredi moratur, annos reputans infinitos.*

En tibi coelestem amatum: puellam ambit in
vrbe Sichar demorantẽ, illum pendente ad orã
putei residente, & puteo, & brachio inmixtum,
multicolum, portas ciuitatis spectantem vnde
proditura erat illa, quæ cor eius exurebat amo-
ris incendio: *Sedebat sic,* cõtuens num egredere-
tur, num adveniret. Heu quamdiu moraris dile-
cta votorum meorum: vtinam mihi sol orientetur,
videremque te venientem! Illum pendente Har-
ias & præfata nobis verba suggestit: *Apostolus
est, quia non est qui occurrat.* Viden' illum ita la-
bore confectum, anxium, respirantem, qui hoc
illucque lumina reflectat? Quid hic rei sobesse
subitaris? Puellam expectat, cuius amore
deperit: & qua venite non desinat, idcirco
mœtus,